

Intervju med Julio Borges, talman i Venezuelas parlament

Denna intervju är från *HardTalk BBC World* 19 maj 2017. Intervjuare Stephen Sackur.

Julio Borges, som är medlem i partiet *Primero Justicia* (Rättvisa först), är en ledande representant för oppositionen. Han var oppositionens presidentkandidat vid valet 2006.

Stephen Sackur: [...] Som ansvarig politisk ledare (du är talman i nationalförsamlingen och en av ledarna för partiet *Primera Justicia*) känner du inte ett visst ansvar? När man ser blodsutgjutelsen och – som du själv konstaterat - att många av offren är studenter och mycket unga människor, är det inte då ditt ansvar att säga till demonstranterna från ditt och andra partier att nu räcker det, att priset för blodsutgjutelsen blivit alldeles för högt?

Julio Borges: Jo, men vårt ansvar, Stephen, är att bidra med demokrati, fred och frihet i landet. Vi lever i ett Venezuela som inte är något annat än en dålig kopia av Kuba; det finns inga rättigheter i Venezuela, ingen mat, det finns inga mediciner, det finns ingen framtid. Tusentals unga lämnar Venezuela för att hitta en framtid i andra länder. Det rör sig inte bara om en politisk konflikt i Venezuela, utan om en avgörande och existentiell konfrontation mellan olika värderingar. Bland dem som deltar i gatudemonstrationerna finns folk av alla sorter: unga, gamla, politiker, aktivister, arbetslösa, helt enkelt alla sorter. Det är alltså hela folket som är mot Maduro; det handlar inte om någon vanlig politisk motsättning.

SS: Men tror du verkligen att dessa protester kommer att få Maduro att lämna makten? Det är ju vad demonstranterna kräver – ”Maduro måste bort” ropar de – men det finns inget som tyder på att han tänker göra det.

JB: Vi kämpar för en rad värderingar, vi har inte tid och inga andra möjligheter att kämpa för frihet, rättvisa, demokrati. Du måste inse, Stephen, att det var Maduros kupp mot parlamentet som är orsaken till allt detta. Han lyckades nästan avskaffa parlamentet, men då gick alla ut på gatorna för att försvara demokratin, försvara separationen av olika maktsystem, systemet med kontroll och jämvikt, försvara rösträtten, rätten till en fri ekonomi; det är för detta vi befinner oss i en mycket djupgående kamp i Venezuela, mot en regering som inte har minsta avsikt att lägga fram en demokratisk tidtabell; för Venezuelas folk finns ingen annan möjlighet än kampen på gatorna och folket är redo att slåss för sitt land.

SS: Men venezolanerna har också en känsla för historien och de minns 2014 då hundratusentals gick ut på gatan i ett försök att få honom att lämna makten och säga att det förekommit valfusk. Men Maduro tog kamp med demonstranterna och gick segrande ur striden. Man kan också tala om det som hände i fjol, då och många av dina kamrater krävde en folkomröstning om Maduros avgång; ni trodde att ni skulle kunna fälla Maduro, men återigen satt han kvar och jag säger dig åter att allt pekar på att Maduro kommer att sitta kvar den här gången också.

JB: Ja, men vi har något som talar till vår fördel. Det internationella samfundet är ytterst medvetet om att Maduros regering är en diktatur och att Venezuelas folk befinner sig i en styrkeposition, det handlar inte om någon minoritet utan om en oerhörd majoritet. Mellan 80 och 85 procent av folket anser att Maduro måste lämna makten, för han har genomfört en statskupp i Venezuela.

SS: Men Julio Borges, du vet ju att i en demokrati styr man inte genom opinionsundersökningar utan genom val. Oavsett vad du tycker har Nicolás Maduro ett mandat av väljarna, han vann presidentvalet efter att Chávez avlidit 2013 och hans mandat sträcker sig fram till 2018; det är vad som gäller.

JB: Men tänk efter nu, man måste regera med respekt för konstitutionen och konstitutionen säger att vi i fjol skulle ha haft guvernörsval, men Maduro vägrade. Vi skulle också ha haft en folkomröstning om hans avgång, men Maduro förhindrade det; vi skulle ha haft regionalval men Maduro förhindrade det. Det kan ju inte finnas en konstitution för Nicolás Maduro och ingen konstitution för Venezuelas folk. Där ligger problemets kärna.

I Venezuela finns ingen konstitution, bara Maduros vilja och han bestämmer om vi ska ha val eller inte. Det är inte rättvist, det är inte demokrati. Och vi kämpar just för en demokratisk väg för Venezuela. Vi kämpar för en konstitution som ingår i det politiska livet, medan Maduro kämpar utanför konstitutionens ramar. Vi kämpar innanför konstitutionen. Det är en oerhörd skillnad, vi kämpar för demokrati, Maduro kämpar för våldet.

SS: Nåja, men Maduro säger att du (och det är han som utnämnt dig personligen, Julio Borges) är den som intellektuellt ligger bakom planerna på en statskupp; att vad du i själva verket är ute efter är en statskupp, och jag måste påpeka att du i en av dina senaste kommentarer sagt: ”det är på tiden att de grönklädda, dvs armén, bryter tystnaden”. Betyder det att du indirekt försöker säga att du vill se en situation där Venezuelas säkerhetsstyrkor, och armén i synnerhet vägrar lyda order?

JB: Vad vi kräver av Venezuelas armé är just att den hjälper Venezuelas folk, inte oppositionen utan folket, för att trygga den konstitutionella och demokratiska ordningen i landet.

SS: Men, ursäkta mig, armén i Venezuela ska lyda högste befälhavaren, landets president. Jag begriper inte hur det kan vara förenligt med konstitutionen att vilja att Venezuelas armé gör myteri.

JB: Men det finns en enorm skillnad mellan en högste befälhavare som agerar som chef för landets regering och Maduro som ger armén order i egenskap av ledare för ett politiskt parti. Vi vill inte ha en armé av en viss politisk färg, som tillhör ett visst politiskt parti, det är där det verkliga problemet finns. Vi uppmanar inte armén att gå med i oppositionen, utan vi vill att den ska följa de demokratiska institutionerna i Venezuela och inte något politiskt parti. Det är Maduro som har visat sin politiska färg i Venezuela.

SS: Så till en mycket enkel fråga, som jag vill ha ett enkelt ja eller nej som svar på. Du uppmanar armén att gå ut på gatorna, just den som övervakar demonstrationerna och ibland öppnat eld mot demonstranterna, och vägra lyda order?

JB: Ja, just det. Jag anser att varje företrädare för Venezuela som kränker de mänskliga rättigheterna bör tänka på sitt samvete. Det går inte att tolerera att en icke demokratisk regering kan ge order mot folket, särskilt inte när protesterna sker så fredligt, bara med krav på att val ska hållas. Det är fullständigt orimligt att ungdomar som demonstrerar för en fredlig lösning, dvs val, ska behöva utsättas för repression av en regering som förnekar de mänskliga rättigheterna, som till och med ställer dem inför militärdomstolar, vilket strider mot konstitutionen och de mänskliga rättigheterna. Vi måste då vända oss till vårt samvete och kämpa för en lösning, där de mänskliga rättigheterna i Venezuela respekteras och inte för repression.

SS: OK, men problemet är att du också har en tidigare historia – som Maduro och regeringen gillar att påminna om - dvs att du stödde det militära kuppförsoket mot Hugo Chávez 2002. Och tack vare informationer från Wikileaks åren efter känner vi till att ditt parti har kopplingar till USA och att tusentals, rent av miljontals dollar skickats till ditt parti via icke regeringsbundna organisationer finansierade av USA. Och följaktligen säger många inom regimen att du inte är något annat än en agent åt USA, dvs imperiemakten.

JB: Det där är bara propaganda och det går mycket lätt att kontrollera: sätt igång en valprocess så får folket bestämma om jag är en agent åt imperialismen eller om jag är kapabel att styra Venezuela. Vi måste låta folket bestämma i val vilken framtid man vill ha för Venezuela. Och jag är övertygad om att den politiska rörelse vi skapat med så många ungdomar redan idag är den framtid Venezuela vill ha för att bli ett modernt land. Det är så enkelt: låt folket rösta, och låt det avgöra vilken sorts Venezuela det vill ha. Det är Maduro som säger nej till den lösningen.

SS: Såvitt jag vet träffade du den 5 maj USA:s vice president Mike Pence och nationella säkerhetsrådgivaren H R McMaster. Av dessa båda herrar begärde du nordamerikansk hjälp, och du krävde att de skulle gå längre än till individuella sanktioner. Och visst var det så att du begärde ekonomiska sanktioner mot hela landet?

JB: Givetvis inte. Omöjligt. Vi håller på att utforma, i hela Amerika och särskilt i Latinamerika, en grupp eller ett team i landet som kan hjälpa Venezuela. Vi har talat med presidenterna i Panama, Peru, Argentina, Brasilien, Chile och Mexiko och de är mycket oroliga för läget i Venezuela för det landet utgör inte bra ett problem på lokal nivå, utan för hela regionen. Vi begär stöd av det internationella samfundet och det latinamerikanska samfundet för ett demokratiskt program här i Venezuela och syftet med det programmet är att låta folket få rösta. Det är helt klart, bara genom val kan man hitta en lösning.

SS: Men problemet är ju att du under hela denna intervju har låtit som om oppositionen vore enad, och det är ju långt ifrån fallet. Det finns 21 politiska partier. Du personligen har ju ett förflutet med mycket motsättningar till och dispyter med de övriga oppositionsledarna och uppriktigt sagt har medlemmarna av oppositionen i Venezuela slagits internt som råttor i en säck. Av vilket skäl skulle folk utomlands, för att inte tala om venezolanerna, tro på att om det anordnades val, och ni lyckades vinna, skulle klara av att styra landet på något konsekvent sätt, om man betänker hur splittrade ni är?

JB: Ursäkta mig Stephen, men det där stämmer inte. Jag är talman i parlamentet och talman i ett parlament med 14 partier som samarbetar och vi är mycket stolta över vad vi lyckats uppnå tillsammans. Inte vid något val har vi gått fram med flera presidentkandidater. Det har bara funnits två kandidater: en kandidat från oppositionen och en för regeringen. Vi har en gemensam plattform med ett enda budskap för kampanjen. Vi har ett regelsystem för valet genom medlemsomröstningar och primärval och en enda ståndpunkt.

[...]

SS: Om du ursäktar, jag har faktiskt varit i Venezuela som du borde veta, och jag har talat med alla sorters människor i olika delar av landet, folk med olika ekonomisk situation, från välbärgade kvarter som det du är bosatt i till de allra fattigaste, där de mest lojala och radikala chavisterna bor. Jag har fått intrycket att många är trötta på Maduro, men att det fortfarande finns en stark kärna som stöder socialismen och den bolivarianska revolutionen, och på mig verkar det som ifall ni lyckas få bort Maduro så löper ni risk att utlösa en än värre konflikt och kanske rent av inbördeskrig i Venezuela. Är ni beredda att ta den risken?

JB: Jag håller inte med om den visionen. Först och främst bor chavisterna i vissa av de rikaste delarna av staden.

SS: Nu talar jag inte om dem som sitter i regeringen, utan om folket och där anser en del att det är tack vare Hugo Chávez som de fått möjlighet att skaffa ett hus, ett jobb och en bättre ekonomisk tillvaro än de hade tidigare, då den klass du tillhör, Herr Borges, satt vid makten i Venezuela på 1980-talet och början av 1990-talet.

JB: På den tiden var jag bara 20 år. Men det jag vet nu är att folk vet att Maduro förstört det Chávez byggde upp och att för närvarande representerar den bas som är chavistisk och för Maduro bara mellan 10 och 12 procent av befolkningen, och vi vet också att vi kan få en framtida regering som inkluderar dem i ett nytt Venezuela; ett enat Venezuela. Jag förstår alltså inte vad som är problemet eller vad som ligger bakom motsättningarna. För det finns ingen symmetri mellan de båda partierna, utan en helt tydlig situation: oppositionen mot Maduro. Vi talar om de 90 procent av befolkningen som är mot Maduro, inte halva befolkningen. Det är orsaken till att jag inte ser någon risk med att fortsätta på demokratins och enhetens väg, en politisk inriktning med det klara målet att ena hela landet.

Översättning: *Björn Erik Rosin*

Lästips

[Tidskriften Röda Rummet om Venezuela 2016-17](#)

[Claudio Katz: Vänstern och Venezuela](#)

[När de kommer ner från bergen ...](#) (om Hugo Chávez självbiografi)